

**Ю. ПОПКОВ
ГЛЕБ ГОЛУБЬОВ
ПИСАТЕЛ И
ПЪТЕШЕСТВЕНИК**

Превод от руски: Николай Тодоров, 1966

chitanka.info

Преди десет години в редакцията на популярното съветско списание „Вокруг света“ (без съмнение добре познато на много български читатели) се запознах с Глеб Голубьов.

Рядко имах възможност да се виждам с него: върнал се от пътешествие по Черно море с научно-изследователски кораб и оставил в редакцията интересен очерк за привычките на рибите, той веднага заминава за метеорологичната станция в Памир, а оттам маршрутът му е към археологическата експедиция, която работи в средноазиатските пясъци. Идваше посред зима загорял от палещите лъчи на високопланинското слънце и макар външно да бе спокоен, дори малко флегматичен, вътрешно кипеше от обладалите го нови впечатления, от страстно влечение към нови научни открития, към търсения и дерзания и главно към хората, които търсят и дерзаят.

С течение на времето в ограничените рамки на очерците и статиите стана тясно за жизнения материал, препълнил Глеб Голубьов. Този материал напираше да излезе в книга.

И книгата се роди. За какво се разказва в тази книга? Разбира се, за пътешествия. „Всяко пътешествие — пише авторът — е изпитание на волята, мъжеството, издръжливостта и знанията на изследователя.“ И колкото по-необикновени са условията на пътешествията, толкова по-сериозно е това изпитание. Така се и нарича книгата — „Необикновени пътешествия“. Тя заразява читателите с искреното увлечение на автора по своите герои — хора самоотвержени, с благородни помисли и стремежи.

„Хиляди неразгадани тайни крие в себе си науката и без вас, без вашата младост, смелост, ентузиазъм те ще останат неразгадани“ — тези думи-призив на известния съветски учен академик А. Несмеянов, отправени към младежта, станаха епиграф на втората книга на Голубьов „Неразгадани тайни“. Този епиграф е характерен. Той дава възможност да се разбере една много важна особеност в творчеството на Голубьов. За каквото и да пише той — за тайната на Атлантида или за биографията на климата, за свръхзвездите или за загадката на „зеления сфинкс“ — обикновеното листенце на всяко растение, — читателят винаги става съучастник в научното търсене, заедно с учения-изследовател броди в лабиринта от съмнения и разочарования, преживява бурните перипетии на приключенията на мисълта и в края на краищата вкухва сладкия нектар на откритието.

От две съставни части възниква нещо ново. В творчеството на Глеб Голубъов съставните части бяха научнопопулярните очерци и биографичните повести, а новото излезе малко неочаквано, но напълно закономерно — научно-приключенска повед. В епохата на промишлената революция, в епохата на пътешествията и географските открития Жул Верн сложи начало на този жанр. В наше време се развива бурно само един негов клон — научната фантастика. По някакво обидно недоразумение приключенската литература се отклони от научната основа. И много радостно е, че Глеб Голубъов е един от малцината автори, които се насочиха към този благодатен, жизнеспособен и дълбоко актуален жанр. Според мен научно-приключенските романи, повести, разкази могат по-добро от другите жанрове да отразят някои специфични особености на нашето време: от една страна — науката става все повече непосредствена производителна сила, когато интересът към научни знания е нараснал много, а, от друга страна — животът е изпълнен с остри, конфликтни ситуации, бурен е неговият темп, неочаквани са обратите.

— Когато човек следи ежедневната хроника на научните открития в изследванията на космоса, морските глъбини, загадките на биологията — разказва писателят, — постоянно се опира на мисълта: ами че това е готов сюжет за една дузина повести. Колко ярки характери, истински героизъм, какъв трънлив път води до откритията.

Първата нишка, по която започна да се размотава сюжетното кълбо на „Тайната на Хиреновата пирамида“, бяха съобщенията за тайнствената „мъст на фараона“, които се появиха във вестниците по целия свят, когато археолозите разкриха прочутата пирамида на Тутанхамон. Както винаги после сюжетът се промени, нови, по-сериозни творчески задачи привлякоха вниманието, но първият тласък беше именно „мъстта на фараона“.

Пък и, разбира се, голямата привлекателност на „Тайната на Хиреновата пирамида“ съвсем не е в загадъчната „мъст на фараона“, която след хилядолетия неминуемо постигала всеки проникнал в гробницата на египетския владетел.

Та археологията е не само наука за древността, която интересува малцина учени. Тя предполага активни търсения, понякога тежки и винаги възторжени. Това е тежък труд в пустините и планините с неизбежната романтика на приключенията, с надежди и

разочарования, това е търсене на работната маса, когато се налага да се съпоставят разноточни факти и свидетелства, намерени с усилията на представители от различни, на пръв поглед твърде далечни науки — физици и физиолози, антрополози и изкуствоведи. Археологията е войнствуваща наука, в нея, както и във всяка област на човешката дейност, се борят благородни и користни хора, сблъскват се възвишени и ниски цели, големи и малки чувства. Това е пътуване към сърцата на читателите, които трябва да знаят своето минало, за да могат по-добре да разбират настоящето и да градят бъдещето.

Повестта на Глеб Голубьов е не само увлекателна и познавателна, тя е наситена с големи социални конфликти. Тя е книга за миналото и за съвременността, и дори за нашето бъдеще, защото „настоящото е винаги път от вчера към утре“.

Една от темите, набелязани в „Тайната на Хиреновата пирамида“ — темата за творческото сътрудничество на учените от различните специалности, ще бъде развита по нов начин в книгата, над която сега работи Глеб Голубьов. Героите в нея са участници в една експедиция. Читателите скоро ще се запознаят с техните приключения, търсения и открития. Предстои ни още една среща със стари познати и нека се надяваме, че тя ще оправдае нашите очаквания.

Ю. Попков

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.